

erklæret sig enig i denne forståelse af lovudkastets § 35, stk. 6.

3.5. Voldgiftsaftalen (lovudkastets § 6)

Efter lovudkastets § 6, stk. 1, kan parterne aftale voldgift for allerede opståede tvister eller fremtidige tvister i anledning af et bestemt retsforhold. Efter stk. 2 er voldgiftsaftaler i forbrugerforhold, der er indgået før tvistens opståen, dog ikke bindende for forbrugeren. Lovudkastets § 6 gælder kun for voldgift, der finder sted i Danmark, og kan ikke fraviges ved aftale, jf. lovudkastets §§ 1 og 3.

Retsplejerådet kan tiltræde arbejdsgruppens forslag om at forbyde forudgående voldgiftsaftaler i forbrugerforhold. Voldgift som retsinstitut er først og fremmest møntet på og egnet til afgørelse af tvister i erhvervsforhold, og hensynet til beskyttelsen af forbrugere tilsiger, at der i forbrugerforhold ikke bør kunne indgås en voldgiftsaftale, før tvisten er opstået.

Retsplejerådet bemærker, at en indsigelse om, at en forudgående voldgiftsaftale i en sag om forbrugerforhold er ugyldig, jf. lovudkastets § 6, stk. 2, fortabes efter lovudkastets § 14, stk. 4, hvis indsigelsen ikke fremsættes i indklagedes første indlæg for voldgiftsretten om realiteten, jf. lovudkastets § 14, stk. 2, 1. pkt. Voldgiftsretten kan dog tillade, at indsigelsen rejses på et senere tidspunkt under sagen, jf. lovudkastets § 14, stk. 2, 4. pkt.

Retsplejerådet finder, at disse regler ikke i tilstrækkelig grad sikrer, at forbrugere ikke uforvarende bliver bundet af en forudgående voldgiftsaftale. Retsplejerådet foreslår derfor, at der indsættes en regel om, at en indsigelse efter § 6, stk. 2, kun fortabes efter lovudkastets § 14, hvis forbrugeren deltager i voldgiftssagen efter at være gjort bekendt med, at voldgiftsaftalen ikke er bindende. Det bemærkes, at den norske voldgiftslov indeholder en noget lignende regel, hvor det dog yderligere er et krav, at forbrugeren også er gjort bekendt med, hvad en voldgiftskendelse betyder for mulighederne for fornyet prøvelse.

Retsplejerådet har overvejet, om lovudkastets § 6, stk. 2, burde udvides til at finde anvendelse på voldgift, der finder sted i udlandet. Retsplejerådet finder dog ikke tilstrækkeligt grundlag herfor.

En aftale, der før tvistens opståen indgås mellem en dansk erhvervsdrivende og en dansk forbruger om voldgift i udlandet, vil som altoverve-

jende hovedregel være ugyldig, jf. aftalelovens § 38 c, der er internationalt præceptiv (kan ikke fraviges ved en aftale om anvendelse af udenlandsk lovgivning), jf. aftalelovens § 38 d.

Gyldigheden af en aftale, der før tvistens opståen indgås mellem en udenlandsk erhvervsdrivende og en dansk forbruger om voldgift i udlandet, vil afhænge af de aftaleretlige regler i det lands lovgivning, som finder anvendelse i henhold til lovvalgsreglerne i Romkonventionen, idet Romkonventionen antages at finde analog anvendelse på voldgiftsaftaler, jf. også pkt. 3.6 nedenfor. Retsplejerådet finder, at danske forbrugere hermed er sikret en tilstrækkelig beskyttelse, hvorved bemærkes, at Romkonventionen bl.a. indeholder regler om anvendelsen af præceptive regler i forbrugers bopælsland i en række situationer.

3.6. Sagsanlæg for domstolene (lovudkastets § 7)

Lovudkastets § 7 indeholder tre regler om voldgiftsaftalers processuelle retsvirkninger. Det anføres i bemærkningerne til bestemmelsen, at reglerne i hovedtræk svarer til gældende ret, jf. voldgiftslovens § 1, stk. 1, og § 2, stk. 1. Lovudkastets § 7 angår den situation, hvor der anlægges retssag ved domstolene, selv om tvisten ifølge aftalen skal afgøres ved voldgift, eller der allerede verserer en voldgiftssag.

Efter stk. 1 har en voldgiftsaftale eller en verserende voldgiftssag som udgangspunkt den virkning, at et sagsanlæg ved domstolene om tvisten afvises, såfremt sagsøgte nedlægger påstand herom. Det anføres i bemærkningerne til bestemmelsen, at sagsøgte skal fremsætte afvisningspåstanden senest samtidig med, at sagsøgte indlader sig på sagens realitet, idet indsigelsen i modsat fald efter almindelige civilprocessuelle regler som hovedregel vil være tabt.

Efter stk. 2 skal retten fremme retssagen, hvis voldgiftsaftalen er ugyldig, jf. dog lovudkastets § 14, eller voldgiftssagen af andre grunde ikke kan gennemføres. Lovudkastets § 14 fastsætter, at voldgiftsretten afgør spørgsmål om sin kompetence, herunder indsigelser mod voldgiftsaftalens eksistens eller gyldighed. Ifølge bemærkningerne til § 7, stk. 2, indebærer henvisningen til § 14, at en domstol i de tilfælde, hvor en voldgiftsret er etableret inden sagsanlægget for domstolene, skal afvente voldgiftsrettens afgørelse af kompetencespørgsmålet efter § 14.